

Kanabidiol (CBD) - kaj o njem vemo in česa ne vemo

Novice o prepovedi izdelkov iz kanabidiola (CBD), pridobljenega iz pri nas dovoljene industrijske konoplje, ki so bile pred kratkim objavljene v medijih, so zaskrbljujoče.

Kapljice CBD ste morda celo sami že zaužili kot dodatek k soku, zaužitem po telesni vadbi ali ob jutranji kavi. Kaj natančno je CBD? Zakaj je nenadoma tako priljubljen?

CBD je kratica za kanabidiol in je druga najbolj razširjena učinkovina konoplje. Ob tem, da je CBD bistvena sestavina medicinske konoplje oz. zdravil, pridobljenih iz nje, je tudi bistvena sestavina prehranskih in kozmetičnih izdelkov.

Iz poročila Svetovne Zdravstvene Organizacije (SZO - World Health Organisation - WHO) izhaja, da uporaba CBD-ja pri ljudeh ne vodi v zlorabe ali odvisnost.

Poročilo SZO o rabi CBD ne navaja tveganj za javno zdravje ali možnosti zlorabe

V obsežnem poročilu SZO, objavljenem že leta 2018, ni nobenih navedb o kakršnihkoli škodljivih zdravstvenih rezultatih. Prav nasprotno, poročilo potrjuje, da ima raba kanabidiola (CBD) kljub nekaterim mednarodnim politikam v zvezi s to kanabinoidno kemikalijo, mnoge zdravstvene koristi. Poročilo navaja, da je v konoplji prisoten CBD varen in ga ljudje (in živali) dobro prenašajo ter ni povezan z negativnimi učinki na javno zdravje.

V njem je tudi navedeno, da CBD, ki ga najdemo v konoplji, ni psihoaktivna snov, ne povzroča telesne odvisnosti in njegova raba ni povezana z možnostjo zlorabe. SZO je tudi ugotovila, da v nasprotju s THC-jem, ljudje, ki uporabljajo CBD, le-tega ne jemljejo v visokih odmerkih.

Do danes tudi ni objavljenih dokazov o rekreativni uporabi CBD-ja ali kakršnih koli javnozdravstvenih težavah, povezanih z uporabo čistega CBD-ja, pridobljenega iz konoplje. Celo več, dokazi kažejo, da CBD ublaži nekatere neželene učinke THC-ja (možno zadetost, anksioznost oz. paničnost).

Raziskave so tudi potrdile nekatere pozitivne učinke CBD-ja. CBD se je izkazal učinkovit za zdravljenje epilepsije pri odraslih in otrocih in celo za zdravljenje epileptičnih napadov pri živalih. Obstajajo »preliminarni« dokazi, da bi bil lahko CBD koristen pri lajšanju (zdravljenju) Alzheimerjeve bolezni, raka, psihoze, Parkinsonove bolezni in drugih resnih (predvsem napredujočih nevrodegenerativnih) stanj.

Zato so mnoge države spremenile svoj nacionalni nadzor tako, da dovoljuje uporabo CBD v različnih izdelkih in ga vključuje tudi v določena zdravila.

Nad prepovedjo ni ogorčena le strokovna javnost. Nad njo so ogorčeni tudi pridelovalci konoplje v Sloveniji. Mnenja so, da je »prepoved proizvodnje in prodaje slovenskega CBD-ja nespametna in nepravična poteza naših inšpekcijskih služb, ker je čez noč zatrla nekaj let razvijajočo se panogo. Posebej je nepravična, ker se CBD drugod po Evropi nemoteno še naprej proizvaja in prodaja«.

V Sloveniji bi morale Ministrstvo za zdravje (MZ) že leta 2016 resno obravnavati sklepe parlamentarnega Odbora za zdravstvo, ki so ministrstvu naložili pripravo ustrezne pravne podlage, ki bo omogočila zdravljenje z medicinsko konopljo in tudi pridelavo in predelavo konoplje v Sloveniji v medicinske namene. Sklepi so ministrstvu tudi naložili, da poskrbi za ustrezno izobraževanje zdravstvenih kadrov na tem področju. Namesto tega pa smo s strani MZ oz. inšpekcijskih služb izpostavljeni čedalje strožjim ukrepom na tem področju, ki danes celo prepovedujejo uporabo izvlečkov, pridobljenih iz t. i. industrijske konoplje, v prehranske in kozmetične namene.

Menimo, da se s prepovedjo izvlečkov iz industrijske konoplje oz. naravnih izvlečkov CBD ne povzroča škoda le potrošnikom in javnemu zdravju, ampak tudi slovenskemu gospodarstvu in javnim financam zaradi nižjega priliva davkov, poleg tega pa tudi znanstveno-raziskovalnemu področju, ki je in bo pod vplivom neosnovane stigmatizacije oz. kriminalizacije (sedaj dodatno še industrijske) konoplje še bolj zatirano.

Nujno je potrebno posebno pozornost nameniti izobraževanju javnosti, uradnikov in politike glede izdelkov s CBD-jem. Obstajajo mnoga odprta vprašanja, ki jih je treba javnosti pojasniti in ki bi jih morali poznati posebno zdravniki, ki so v neposrednem stiku z bolniki, npr. koliko CBD-ja je varno zaužiti na dan pri določeni bolezni in za določene bolnike? Kateri odmerki so varni in učinkoviti, če se CBD uživa v kremi oz. losijonu, v živilih ali pijači ali kot CBD olje? Koliko učinkovine je preveč? Kakšne so morebitne interakcije teh izdelkov z drugo hrano in zdravili? Kako omejiti - v kolikor je potrebno, dostop do teh izdelkov otrokom, nosečnicam in drugim ranljivim skupinam? Poskrbeti je tudi treba, da se ti izdelki ne bi neustrezno tržili, tako da bi se s tem zavajalo potrošnike, npr. navajanje proizvajalcev prehranskih dopolnil in kozmetike, da njihov izdelek preprečuje ali zdravi raka ali druge kronične bolezni.

V Ljubljani, november 2019

prof. dr. Tamara Lah Turnšek
prim. mag. Dušan Nolimal
prim. Jožica Červek
prof. dr. David Neubauer
doc. dr. Tanja Bagar

Več informacij: <http://www.institut-icanna.com/files/IZJAVA%20ZA%20JAVNOST.pdf>